

KLIMA-, ENERGI- OG
BYGNINGSMINISTERIET

Klima-, energi- og bygningsministerens besvarelse af samrådsspørgsmål Q om støtte til vedvarende energi i Folketingets Klima-, Energi og Bygningspolitiske Udvalg den 27. februar 2014

Samrådsspørgsmål Q

(Stillet af Mikkel Dencker (DF), Lars Christian Lilleholt (V), Mike Legarth
(KF) og Villum Christensen (LA):

[Kontor/afdeling]

[Dato]

J nr. [XXX]

/

Energistyrelsen

J nr. [XXX]

Repl. [initialer]

Er ministeren enig med sin partifælle og forgængers udtalelse i artiklen "EU vil sende grøn støtte på vågeblus" i Jyllands-Posten den 13. november 2013: "Der er blevet givet for høj støtte i for lang tid i for mange lande. Det har gjort den grønne omstilling i en del europæiske lande alt andet end bæredygtig økonomisk. Og det bliver vi simpelthen nødt til at rette op på"

- a) mener ministeren, at det også gælder for Danmark, og mener ministeren, at solcellesagen er et eksempel herpå,
- b) kan ministeren redegøre for, hvilke konkrete lande, ministerens forgænger henviste til, og
- c) er ministeren enig med sin forgænger i, at der skal 'rettes op' på det, og hvordan vil ministeren i bekræftende fald gøre det helt konkret?

INDLEDNING

Mange tak - både til formanden og til Lars Christian Lilleholt. Pæne ord til velkomst - det er en stor ting for mig her til mit første samråd. Jeg ser også frem til at forsætte det gode samarbejde, og jeg vil også bestræbe mig på at fastholde den gode tone, som vi kender fra udvalgsarbejdet.

Jeg vil også gerne sige tak til spørgerne for at bringe spørgsmålet om støtte til vedvarende energi til diskussion her i udvalget.

Dette samråd og min forgængers udtalelser, dethængersammen med EU-Kommissionens vejledning for design af støttesystemer for vedvarende energi. Vejledningen blev offentliggjort sammen med en udtalelse fra Kommissionen i november sidste år.

Hvordan vi støtter vedvarende energi, i hvilket omfang vi støtter, om vi kunne støtte bedre og billigere, samt hvad der foregår på EU-plan, og hvordan dette er relevant for os i Danmark, det er alle sammen relevante spørgsmål for dette samråd.

GRUNDARGUMENTER FOR VE-STØTTE

Men inden jeg prøver at give jer svar på disse spørgsmål, mener jeg, at det er værd at begynde med, hvorfor vi i det hele taget har valgt at støtte vedvarende energi.

Vi har et politisk ønske om en grøn omstilling, og da markedet for vedvarende energi ikke kommer af sig selv kræver denne omstilling en støttende hånd og en kærlig hånd.

Lad mig her fokusere på vores fælles ambitiøse mål frem mod 2020.

Med 2012-energiaftalen har vi sat kursen for en ambitiøs grøn omstilling frem mod 2020. Fokus i aftalen er dels at spare på energien og dels at få mere vedvarende energi i form af flere vindmøller, mere biogas og mere biomasse.

Den grønne omstilling fra olie, kul og gas til vedvarende energi skal ske samtidig med, at der tages behørigt hensyn til industriens konkurrenceevne.

Vi har samlet – og det er afspejlet i Energiaftalen – kunnet konkludere, at støtten til vedvarende energi er nødvendig for at opnå de mål, vi har besluttet politisk.

Næste logiske spørgsmål er så selvfølgelig, hvor meget støtte, der er nødvendig for at nå vores politisk fastsatte mål.

FOR HØJ STØTTE?

Hvad er med andre ord den nødvendige støtte eller med Kommissionens sprogbrug den støtte, der er proportional med det mål, der skal opfyldes?

Det hænger jo også sammen med, at det i sidste ende er forbrugerne eller skatteyderne, der ender med at betale regningen, uanset om støtten er højere, end den behøver at være, eller om den er korrekt.

Svaret, på hvad der er den nødvendige støtte, er komplekst.

For fastlæggelse af det nødvendige støtteniveau kræver omfattende og grundigt forarbejde og vil i sidste ende afhænge af en lang række forhold. Det er de overordnede politiske mål, valg af teknologi, teknologiens pris og hvordan prisen på teknologien udvikler sig over tid, krav til placering og infrastruktur, markedsprisen på substitutionsteknologier, osv.

Det er en vanskelig øvelse, og det er vores egen støtte til solcelleanlæg et ganske klart eksempel på. Jeg mener ikke, at der er tvivl om, at

incitamenterne i en periode var for store, og derfor var vi i Folketinget nødt til at bremse op.

Men det er ikke kun herhjemme, det er svært at ramme rigtigt – og nok særligt for så vidt angår nye støtteordninger eller støtte til små VE-teknologier. Der kan findes lignende eksempler fra andre lande.

Det er et helt almindeligt fænomen, at man er nødt til at justere støtten undervejs. Markedet og teknologiudviklingen er dynamisk. Teknologierne bliver som regel billigere over tid i takt med, at de modnes og udvikles.

Omvendt er det et velkendt ønske fra industrien, at der er så sikre og forudsigelige rammevilkår, det vil sige også støtteniveauer, som overhovedet muligt, for at skabe incitament og sikkerhed for investorer.

Politikernes opgave er at finde en balance mellem disse to forhold.

Denne balancering finder også sted i andre lande. Jeg ved for eksempel, at flere lande har ændret på deres støtte til solenergi. Og mit kvalificerede gæt er, at støtten er blevet ændret, fordi det viste sig, at den medførte en udbygning udover, hvad der var politisk ønske om.

Men jeg understreger, at selv om det kan være et nok så kvalificeret gæt, så er det stadig et gæt. Jeg har ikke haft den dybe dialog, der gør, at jeg kan sige præcist, hvad der har været motivationen for landene.

Jeg har ganske simpelt ikke tilstrækkeligt grundlag til at kunne sige med sikkerhed, at støtten til vedvarende energi har været for høj i nogle bestemte lande. Men der er, som sagt, et helt almindeligt fænomen, at man undervejs er nødt til at justere støtten, fordi verden er dynamisk.

I Danmark justerer vi støtten fremadrettet og ikke tilbageskuende. Det er den nedjusterede støtte til solcelleanlæg et eksempel på. Den nedjusterede støtte rammer selvfølgelig ikke ejere af allerede opsatte anlæg eller dem, som har handlet i tillid til gældende regler. Grunden til at jeg bringer det på banen er, at nogle lande har valgt at nedjustere sin støtte også for eksisterende anlæg. Det er ikke en fremgangsmåde, vi bruger i Danmark.

EU-Kommissionen nævner ikke specifikke lande, men påpeger en række generelle problemstillinger, som kan føre til for høj støtte, i den føromtalte meddelelse. Samtidig understreger Kommissionen, at der er behov for betydeligt

bedre grundlag for at kunne vurdere og sammenligne støttesystemer og -niveauer i EU.

Det er jeg enig i, at det er et behov for.

Og jeg er fuldstændig enig med Kommissionen i, at der ikke skal gives større støtte til vedvarende energi, end det er nødvendigt. Det burde sige sig selv.

EU-KOMMISSIONENS ARBEJDE MED VEJLEDNING FOR VE-STØTTE

Kommissionen ønsker helt overordnet at styrke det indre marked for energi.

Kommissionens vejledning til design af støttesystemer til vedvarende energi fra november og det arbejde, som lige nu foregår i Kommissionen med revision af statsstøtterammebestemmelserne, udløber af ønsket om at styrke det indre marked for energi.

Kommissionen peger på, at der generelt er et behov for at justere støttesystemer til vedvarende energi af følgende grunde:

- for at fremme innovation,
- for i stigende grad at indsluse vedvarende energi på markedspriser,
- for at forhindre overkompensation

- for at mindske støtteomkostninger
- og endeligt for helt at udfase støtten.

Jeg mener, at Kommissionens generelle vejledning om støtte til vedvarende energi er det rigtige første skridt i forhold til, at justere støttesystemerne

Skridt to må være Kommissionens nye retningslinjer for statsstøtte på miljø- og energiområdet, som har været i høring blandt medlemslandene, og som forventes vedtaget i løbet af foråret.

Mens skridt tre må være at skabe et større overblik over støttesystemer og -niveauer på tværs af EU-landene.

Altså, der er vi tilbage i spørgsmålet om at skabe det her meget præcise overblik over støttesystemerne

Hvis det er muligt at begrænse omkostningerne ved støtte til forskellige former for vedvarende energi ved en mere hensigtsmæssig indretning af vores støttesystemer, skal vi naturligvis gøre det.

Derfor følger vi udviklingen i EU og lytter til gode råd og anbefalinger. Vi tager de bedste råd og lader dem indgå i vores hjemlige arbejde.

TEKNOLOGI- OG PRISUDVIKLING

I vores hjemlige arbejde med at fastsætte det rette støtteniveau er dybdegående kendskab til teknologi- og prisudvikling afgørende.

Derfor følger Energistyrelsen løbende teknologi- og prisudviklingen. Dels som sagt for fremadrettet bedre at kunne fastsætte det rette støtteniveau til vedvarende energi. Dels for at være klar til at nedtrappe eller udfase støtte til visse VE-teknologier, når udviklingen muliggør det.

Konkret følger Energistyrelsen teknologi- og prisudviklingen ved jævnlige opdateringer af styrelsens teknologikatalog, som indeholder forventninger til fremtidige priser på forskellige energiteknologier. Energistyrelsen udarbejder samtidig med 1 til 2 års mellemrum basisfremskrivninger med forventninger til den fremtidige udvikling i energisektoren.

NEDSAT STØTTE TIL LANDVIND

Nedsættelse af støtteniveau til landvind i forlængelse af 2012-energiaftalen er et godt eksempel på en markedsudvikling, der har gjort det muligt at nedregulere støtten.

Med energiaftalen blev der sat loft over støtten til landvind, hvor pristillægget på 25 øre reduceres øre for øre, hvis markedsprisen på el overstiger 33 øre pr. kWh. Det vil sige, at der er et samlet loft på 58 øre pr. kWh.

Det er regeringens faste politik at nedregulere støtte til vedvarende energi i takt med, at der sker en teknologi- og markedsmodning.

Det vil sige, at vi vil gerne støtte den vedvarende energi, og vi vil gerne aftrappe støtten, når teknologien er blevet modnet.

AFGIFTS- OG TILSKUDSANALYSEN

Den igangværende afgifts- og tilskudsanalyse, som forligspartierne besluttede i energiaftalen fra 2012, hænger sammen med dette.

Afgifts- og tilskudsanalysen skal vurdere behovet for justeringer af det eksisterende system.

Der pågår således lige nu en grundig screening og analyse af, om vores nuværende afgifts- og tilskudssystem giver samfundsøkonomisk hensigtsmæssige incitamentter til omstillingen til et grønt og fleksibelt energisystem.

Igen, hvis vi kan indrette vores støttesystemer mere hensigtsmæssigt, skal vi gøre det.

AFRUNDING

Afsluttende og opsamlende vil jeg gerne sige, at jeg hilser Kommissionens arbejde velkommen.

Samtidig vil jeg understrege, at jeg ser et stort behov for yderligere analyser for at kunne sammenligne støttesystemer og støtteniveauer på tværs af lande. Jeg er glad for, at det er et område, der prioriteres højt, og som har Kommissionens opmærksomhed.

Jeg ser store perspektiver i Kommissionens overordnede ønske om at styrke det indre marked for energi.

Fordi en styrkelse af det indre marked for energi vil generelt kunne sænke energipriserne – og her tænker jeg særligt på el – og det vil lette og muliggøre større indpasning af vedvarende energi med mere begrænset behov for reservekapacitet.

Men det skal selvfølgelig fortsat være de enkelte lande, der selvstændigt bestemmer deres energimiks. Et forhold som Kommissionen også direkte har understreget og anerkendt.

Med dette vil jeg have lov til at sige tak for ordet.